

man ikke vil fastholde den Grundtanke, hvorpaa den hviler, og Grundtanken i dette Lovforslag er, som sagt, at give denne Hypothekbank fuldstændig i denne Regjerings Haand. Man behøver kun at betragte — og det er Alt, hvad jeg skal betragte i dette Lovforslag — en enkelt Sætning i § 14, hvor det fremsættes, at efter at Regnskabet er revideret, forelægges det for en Forsamling, der udnævnes af Finansministeren og Indenrigsministeren samt af de laantagende Foreninger, og denne Forsamling kan forhandle om Forslag, det vil sige, den kan forhandle om Forslag paa samme Maade, som Forslag for Tiden forhandles her i Thinget. Man kan forhandle Forslagene, men enten man behandler dem paa den ene eller paa den anden Maade, er fuldstændig uden Betydning, og det bliver fuldstændig uden Folger. Hidtil har man dog her i Thinget havt Ret til at fremsætte Lovforslag, men endog saa en saadan Ret til at fremsætte Forslag er forhindret i dette Tilfælde, idet der staar, at Forslag alene kunne forelægges af Regjeringen. Det er altsaa en fuldstændig Haand overfor Kreditforeningerne, og det forekommer mig i det Mindste, at Demokratiet her i Thinget har i de senere Aar havt tilstrækkeligt Vidnesbyrd om, hvad det vil sige, at Ministeriet tager en Sag i sin Haand. Det forekommer mig, at vi have havt godt Vidnesbyrd i Forhandlingerne om, at Ministeriet aldeles intet Hensyn tager til, hvad dette Thing mener eller ikke. Her have vi dog endnu den Ret, at vi kunne forhandle om Sagerne, men i denne Hypothekbank vil Forholdet blive det, at man ikke engang vil være berettiget til at stille Forslag til Behandling. Nei, jeg vil haabe og anse det som en Selvfølge, at Folkethinget aldrig gaar ind paa at give det nuværende eller et andet Ministerium saadanne Rettigheder, som fordrer i dette Lovforslag. Det forekommer mig, at have vi Noget at arbejde henimod, er det, saa vidt muligt, at faae noget af den Myndighed, som Regjeringen nu har paa saa mange Omraader, ud af dens Haand. Den Maade, hvorpaa den bruger eller misbruger sin Myndighed, skal sandelig ikke bevæge os til at give den friere Hænder, i det Mindste skal den ikke bevæge mig dertil. Det kan Regjeringen være fuldt overbevist om, at dersom samtlige Medlemmer i Thinget vare sunde som jeg, vilde det efter hele den Maade, hvorpaa den nuværende Regjering styrer, være Opgaven at fratage den saa megen Magt som muligt, og saa vidt min Stemme kan bidrage dertil, skal den aldrig faae en Tomme mere Magt, end den har. Jeg tænker nok, at dette skal

vise sig ved Behandlingen i Udvalget af denne Lov, thi Regjeringen byder her en Lov, hvori den fordrer Selvstyret fuldstændig taget fra de nuværende Kreditforeninger, og hvor — som det fuldstændig rigtigt, kun anvendt paa en anden Maade, af den ærede sidste Taler blev gjort gjældende — at Politik ogsaa kan gøre sig gjældende, saaledes at hvis denne Lov blev vedtaget, vilde det snart vise sig, at den nuværende Regjering skulde gøre sin Magt gjældende i Kreditforeningerne. Det, der er Grundtanken i dette Lovforslag og saa at sige i ethvert Lovforslag, der kommer fra den nuværende Regjering, er at tilrane sig Magt, og derpaa mener jeg, at vi ikke skulde spille vor Tid her i Thinget. Jeg nærer ikke Tvivl om, at, naar Lovforslaget kommer fra Udvalget, vil det ikke indeholde Noget, som giver den nuværende Regjering mere Myndighed, end den har, thi jeg haaber, at det Udvalg, som maatte blive nedsat, vil værne om Selvstyre paa dette Omraade; vi have lidt nok af Selvstyre for Tiden. Efter det Syn, jeg har paa dette Lovforslag og paa de Forslag, der kunne ventes fra den nuværende Regjering, er der ingen Anledning for mig til at benytte mere af Thingets Tid, og jeg forbauses kun over, at Regjeringen kan have nogenjombest Tro til, at et saadant Forslag kan sættes igjennem i Folkethinget. Det viser en meget daarlig Tro til Folkethinget, men jeg haaber, at Folkethinget skal vise dette Forslag tilbage paa den Maade, som det fortjener at vises tilbage paa.

Formanden (Berg): Det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds har forlangt Ordet. Det vil være 3die Gang, det ærede Medlem faar Ordet; men under Forsudsætning af, at Ingen vil gjøre Indsigelse derimod, giver jeg det ærede Medlem Ordet.

Th. Nielsen: Jeg skal først bemærke, at den ærede Minister har ikke i mindste Maade kunnet rokke ved de Kjendsgjerninger, jeg har tilladt mig at anføre. At der er andre Forhold i Sverige, at Renten der kan have været lidt højere, nævnte jeg udtrykkelig i mit Foredrag, men netop fordi den ærede Minister selv har givet Anledning dertil ved at fremhæve den Væstgøelse, denne Hypothekbank har været til i Sverige, maatte jeg give den Fremstilling, jeg har givet, og hvis Resultat da er det, at man nu staar ved en meget høj Rente og Afdrag, nemlig 6 pCt., navnlig paa Grund af den saakaldte Kapitalrabat. Det tror jeg ikke den ærede Minister har rokket, eller har kunnet rokke ved. Særligt viser det jo tydeligt, at der maa en